

Sprawozdanie z przebiegu projektu

Projekt „EXPRESS & CONNECT” - Pokonywanie barier językowych i kulturowych w komunikacji interpersonalnej.

Czas trwania: 01.09.2010 – 31.08.2012

Koordynator: Stichting Cultuur&Co z Holandii.

Kraje partnerskie: Belgia, Norwegia, Dania, Hiszpania, Turcja i Polska (16 osób z ŁUTW).

Realizacja projektu zakończyła się sukcesem spełniając swój cel, którym była integracja różnych narodowości i pokoleń, poznanie różnorodności kultur oraz impuls do ciągłego kształcenia się niezależnie od wieku. Odbyły się cztery spotkania: w Madrycie, Oslo, Osmaniye i w Łodzi, podczas których uczestnicy mieli bliski kontakt z żywym językiem i różnymi formami ekspresji, jak muzyka, śpiew, taniec czy sztuka kulinarna. Każde z tych spotkań miało inny, nieporównywalny charakter, ściśle związany z krajem-gospodarzem.

Monumentalny Madryt zaoferował bogactwo kultury i sztuki hiszpańskiej w muzeach Prado, Thyssen i Reina Sophia, uzupełnione wystawą współczesnych artystów w Palacio de Congresos. Podczas spotkań ze studentami szkoły językowej w Villaverde odbywały się warsztaty prezentujące różne formy ekspresji i komunikacji interpersonalnej. Można było wspólnie tańczyć flamenco i salsę, słuchać piosenek i uczyć się je śpiewać. Atrakcją były również tapas – przygotowane przez studentów hiszpańskich przysmaki typowe dla kuchni hiszpańskiej, a także przywiezione przez uczestników projektu ciekawostki kulinarne różnych krajów. Spacer po mieście z przewodnikiem był pomocny w poznaniu historii Madrytu, bogatego w zabytki, pałace i pomniki.

Kolejnym etapem była Norwegia. W pierwszym dniu pobytu odbyły się wspólne warsztaty ze studentami różnych narodowości, imigrantami lub uchodźcami, ze szkoły języka norweskiego. Podczas jednego z nich nasza 8-osobowa grupa polska przedstawiła – po angielsku – inscenizację opartą na bajce „Czerwony kapturek”. Nasz występ tak się spodobał, że na następnych spotkaniach w Turcji i w Polsce „Czerwony kapturek” stał się znakiem rozpoznawczym całej polskiej grupy. Drugiego dnia było zwiedzanie Oslo – Muzeum Muncha, Centrum Nobla, a także spacer pod pałac królewski i oglądanie uroczystej zmiany warty. No i Opera Narodowa, z której dachu podziwialiśmy panoramę miasta, ćwicząc Tai-Chi. Niezapomniane wrażenie wywarł na nas spektakl teatru tańca przygotowany na podstawie „Lotu nad kukułczym gniazdem”. Ostatniego dnia pobytu w Norwegii odbyliśmy wycieczkę statkiem spacerowym po fiordach. Dopłynęliśmy do ośrodka słynnej norweskiej łyżwiarki figurowej Sonji Henie, gdzie odbyła się pożegnalna kolacja. Bardzo dobry kontakt miałyśmy z kolegami tureckimi pomimo tego, że zarówno ich znajomość angielskiego jak i nasza była niestety słaba. Aby się porozumieć używaliśmy rąk, nóg, gestów, rysunków, mimiki - było wesoło i czasem nawet śmiesznie. Projekt zaszczepił w nas chęć do dalszej nauki angielskiego. Podczas kolacji koordynatorka z Holandii Alice van Gorp przedstawiła pomysł stworzenia hymnu naszego projektu. Otrzymaliśmy zadanie: każda grupa ma na następne spotkanie ułożyć w swoim języku jedną zwrotkę.

Pobyt w Turcji to zupełnie różne, nieco egzotyczne doświadczenie dla mieszkańców zachodniej i północnej Europy. Spotkanie ze śladami historii naszej cywilizacji i kultury antycznej robi ogromne wrażenie. Zwiedzanie muzeum w Karatepe, wizyta w starożytnej Antiochii (dziś Antakya) oraz wspólne śpiewanie hymnu naszego projektu w antycznym amfiteatrze w Karatepe z doskonałą akustyką, to niezapomniane chwile. Grupa uczestników z każdego kraju śpiewała jedną zwrotkę w swoim narodowym języku, natomiast refren hymnu wszyscy śpiewali po angielsku. Równie ciekawe było poznanie kultury współczesnej Turcji. Zgłębienie tajników tkania słynnych dywanów, kosztowanie placków pieczonych na ognisku popijanych ayranem (kefir z beczułki) oraz nauka ludowych piosenek i tańców pozwoliły wszystkim zmysłami odczuć klimat i charakter Turcji. Efektem bardzo ciekawych warsztatów językowych i muzycznych była nauka podstawowych zwrotów w języku tureckim oraz słów popularnej piosenki tureckiej i wspólne jej śpiewanie. Na integrację poprzez gest,

ruch i taniec pozwoliło uczestnictwo w warsztatach tańca i inscenizacji typowych tureckich obyczajów, jak np. zaręczyny. Ogromna gościnność i serdeczność gospodarzy zapewniła doskonale warunki do wzajemnego poznawania się.

Na finałowe spotkanie w Łodzi przygotowaliśmy bardzo bogaty program, pokazujący specyficzny, postindustrialny charakter miasta oraz działalność Łódzkiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku, która budziła szczególną ciekawość gości. Z entuzjazmem przyjęli wykłady: prof. Mieczysława Gajosa (nowe metody nauczania języków obcych) oraz prof. Ziemowita Wojtczaka (polska pieśń artystyczna). Pełne zaangażowanie uczestniczących w tych wykładach gości z różnych krajów pokazało, jak można przewycięzać bariery językowe we wzajemnym uczestnictwie w kulturze. Warsztaty japońskie przygotowane przez Sekcję Kultury Japońskiej oraz Sekcję Języka i Kaligrafii Japońskiej zachwyciły gości wszechstronnością zainteresowań słuchaczek naszego uniwersytetu. Przygotowana została wystawa prac wykonanych przez uczestniczki sekcji oraz pamiątek otrzymanych od japońskich przyjaciół. Pani Tomoko i pani Takoe zaprezentowały ceremonię parzenia herbaty japońskiej, a sensei Masakatsu Yoshida cierpliwie wyjaśniał każdy ruch pędzla przy kaligrafii znaku SAKURA (kwiat kwitnącej wiśni). Odbył się również pokaz origami, a nasi goście wykonywali ŻURAWIA - symbol miłości i sukcesu. Ile tu było śmiechu!!! Pokonane zostały wszelkie bariery językowe!!!

Pokazaliśmy naszym gościom Łódź, miejsca związane z jego wielokulturową tradycją i historią. Poruszające wrażenie wywarła wizyta na Cmentarzu Żydowskim i historia Litzmannstadt Ghetto. Duże zainteresowanie wzbudziła słynna Państwowa Wyższa Szkoła Filmowa, Telewizyjna i Teatralna im. Leona Schillera, Muzeum Kinematografii i Muzeum Bajki. Alternatywnie goście mogli zwiedzić Muzeum Włókiennictwa i Muzeum Sztuki Współczesnej. Wielką atrakcją był przejazd rikszami po Piotrkowskiej i możliwość podziwiania XIX- i XX-wiecznej architektury miasta.

Występ naszego chóru uświetnił wieczorne ognisko i rozgrzał atmosferę, podobnie nauka tańców ludowych podczas pożegnalnego spotkania w zabytkowym pałacu Biedermanna.

Wzruszające było odśpiewanie na zakończenie przez wszystkich gości tekstu piosenki ułożonego specjalnie dla polskiej grupy przez wspomnianą już Alice do melodii utworu „When I’m Sixty-Four” zespołu The Beatles.

Doskonałą dokumentacją realizacji projektu jest film o ekspresji ciała uczestników zmontowany, specjalnie na potrzeby projektu, ze zdjęć i clipów video ze wszystkich spotkań projektowych.

Zajęciom przez trzy kolejne dni towarzyszyła ekipa TVP Łódź. Powstała 15-to minutowa relacja w cyklicznym programie „Być seniorem”, nadana 20 maja o godz. 17:15 dostępna. Padające tam wypowiedzi naszych gości, pełne zachwyty i uznania zarówno dla organizacji spotkania jak i dla działalności ŁUTW, są wielce satysfakcjonujące.

Z przebiegiem i rezultatami projektu można zapoznać się na stronie internetowej <https://sites.google.com/site/expressandconnect/home>.

Koordinator projektu w Polsce - Wanda Jankowska